

Un país de lletrats i analfabets

Pràctiques d'escriptura en el llindar de la modernitat

Alfred Garcia Femenia

Col. HISTÒRIA

2024 - 202 pp. - ISBN: 978-84-1118-329-1 - 18 €

THEMA: CFC;1DSE-ES-T;3K-ES-A;3MD

Tots sabem escriure. Tots hem après a fer-ho en algun moment de la nostra vida. Un dels grans èxits de la societat occidental actual és que aquesta eina cultural ha arribat a tothom i que, amb millor o pitjor qualitat, sabem identificar les lletres i compondre paraules. Això no obstant, no sempre ha estat així. El període de màxima esplendor política, econòmica, cultural i demogràfica del País Valencià, els segles a cavall entre l'edat mitjana i la modernitat, va estar caracteritzat, en canvi, per uns elevats percentatges d'analfabetisme entre els nostres avantpassats, com també succeïa en la resta d'estats de la Corona d'Aragó i de l'Europa del moment. Algunes d'aquestes persones, malgrat no saber de lletra, tenien la necessitat d'apropar-se a la paraula escrita i ho feren emprant diferents estratègies que els permetien mantenir l'autoria intel·lectual dels escrits. Per a canviar aquesta situació, havien d'aprendre a llegir i a escriure —a casa, a l'escola, al taller—, cosa que no estava a l'abast de tothom. Una vegada superat l'esglaió del desconeixement lectoescriptor, s'inclourien en el minúscul grup dels alfabetitzats, un conjunt de persones que, depenent de les hores dedicades a escriure, tindrien més o menys traça per a demostrar que formaven part d'aquesta elit.

En aquesta monografia, els lectors podran veure com les classes mitjanes i baixes valencianes i de la resta de la confederació feien ús del producte escrit, estigueren o no alfabetitzades, i conèixer el valor que es donava a l'escriptura en un moment en què l'accés a l'educació estava sols a la mà d'uns pocs.

Alfred Garcia Femenia (Gandia, 1993) és paleògraf, arxiver i historiador. Graduat en Història, màster en Història de la Formació del Món Occidental (especialitzat en Paleografia) i doctor en Història de la cultura escrita per la Universitat de València, i màster en Arxivística per la Universidad Carlos III de Madrid. En l'actualitat és arxiver al Museo Nacional del Teatro, a la vila manxega d'Almagro. Les seues investigacions s'han centrat en les pràctiques d'escriptura en la baixa edat mitjana i la primera modernitat, l'analfabetisme i l'alfabetització, juntament amb la història assistencial i de l'alimentació, temes que ha tractat en diverses publicacions, com ara el llibre 'La memòria escrita de les muntanyes', o els articles "La casa del portuguès: una casa de dides al servei de l'Hospital General de València (1512-1522)" o "Las prácticas de escritura de los pintores valencianos: los casos de Paolo de San Leocadio, Nicolau Falcó y Joan de Joanes".